

SSPICE IT! – Programul de abilități de sustenabilitate pentru operatorii internaționali de catering și antreprenori prin training integrat

Submodulul nr. 23: Strategii pentru reziliență sustenabilă

ZONA TEMATICĂ	Reziliența economică și adaptarea în sectorul alimentar	
SUBZONA REFERINȚĂ	DE	<i>Antreprenoriat</i>
ORE	3	
OBIECTIVE DE ÎNVĂȚARE		
<p>1. Strategii și practici adaptative:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Introduceți strategii adaptative pentru reziliență. • Evidențiați diversificarea, lanțurile de aprovizionare flexibile și inovația. • Prezentați adaptări de afaceri de succes. <p>2. Construirea unui plan de reziliență:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Elaborați planuri personalizate de reziliență economică. • Includeți evaluarea riscurilor și planificarea scenariilor. • Accentuați monitorizarea și ajustările continue. 		
ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE		
teoretic	Practic	
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Lectură ✓ Studii de caz 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Analiza studiului de caz: Studiați adaptările de succes ale afacerilor la provocările economice. ✓ Planificarea scenariilor: Planificați strategii pentru diferite scenarii economice. ✓ Crearea planului de reziliență: Dezvoltați planuri de reziliență economică pentru întreprinderi. 	

CUPRINS

SUBMODULUL 23: STRATEGII PENTRU REZILIENȚĂ SUSTENABILĂ	4
STUDIU DE CAZ: REZILIENȚA ȘI ADAPTAREA ECONOMICĂ ÎN SECTORUL ALIMENTAR DIN ROMÂNIA	8
EXTRA	11
1. Lecturi suplimentare	11
2. Mulțumiri	11
3. Glosar	12

SUBMODULUL 23: Strategii pentru reziliență sustenabilă

Asigurarea succesului pe termen lung în creșterea rezilienței economice și a adaptării în sectorul alimentar necesită o abordare bine structurată. Strategiile de implementare sustenabilă cuprind planificarea, comunicarea, colaborarea, monitorizarea, evaluarea și îmbunătățirea continuă. Aici, explorăm strategiile cheie pentru implementarea eficientă a soluțiilor sustenabile.

În sectorul alimentar și al cateringului, este valoros să gestionezi situațiile în mișcare rapidă cu promptitudine și flexibilitate pentru a rezolva conflictele și a face față concurenței.

În acest domeniu, ar trebui elaborate **planuri cuprinzătoare de reziliență economică**. Începeți prin a efectua o evaluare amănunțită a vulnerabilităților și incertitudinilor economice din sectorul alimentar. Identificați riscurile și oportunitățile cheie. Pe baza acestei evaluări, dezvoltați un plan cuprinzător de reziliență economică care subliniază obiective, strategii și calendare specifice. În plus, vizualizarea scenariilor viitoare legate de implementarea planurilor de reziliență economică și luarea în considerare a potențialelor provocări și incertitudini reprezintă o abilitate care nu trebuie să lipsească în mediul dinamic și incert al sectorului alimentar și alimentar.

Elaborarea unui plan cuprinzător de reziliență economică este un pas esențial pentru asigurarea sustenabilității unei afaceri din sectorul alimentar. Aceste linii directoare pas cu pas pot asigura siguranța și eficacitatea într-o astfel de afacere:

Pas	Descriere	Exemple de acțiuni
Evaluare riscurilor	Efectuați o evaluare amănunțită a vulnerabilităților și incertitudinilor specifice afacerii.	Identificați riscuri precum dependența excesivă de furnizori unici sau costurile ridicate ale energiei.
Implicarea părților interesate	Implicați părțile interesate din întregul lanț de aprovizionare cu alimente pentru a obține perspective diverse și pentru a încuraja colaborarea.	Găzduiți ateliere cu fermieri, comercianți cu amănuntul și clienți pentru a alinia obiectivele.

Stabilirea obiectivelor	Stabiliți obiective clare, măsurabile pe baza riscurilor și oportunităților identificate.	Definiți un obiectiv de reducere a emisiilor de carbon cu 30% în decurs de 12 luni.
Alocarea resurselor	Alocați strategic resursele bugetare, umane și tehnologice pentru a sprijini planul de implementare.	Alocați fonduri pentru instalarea panourilor solare și angajați un coordonator de sustenabilitate.

Odată ce planificarea de bază este finalizată, comunicarea și colaborarea eficientă asigură alinierea și impulsul între părțile interesate. În primul rând, stabiliți linii clare de comunicare și colaborare cu *părțile interesate*. Actualizați-i în mod regulat cu privire la progres și implicați-i în procesele de luare a deciziilor.

Promovați *parteneriate* între guverne, asociații industriale și întreprinderi din sectorul privat pentru a împărtăși cunoștințele, resursele și expertiza. De asemenea, promovați *transparența* în cadrul lanțului de aprovizionare pentru a construi încredere și pentru a facilita comunicarea eficientă între parteneri. Instrumente precum tehnologia blockchain pot spori transparența.

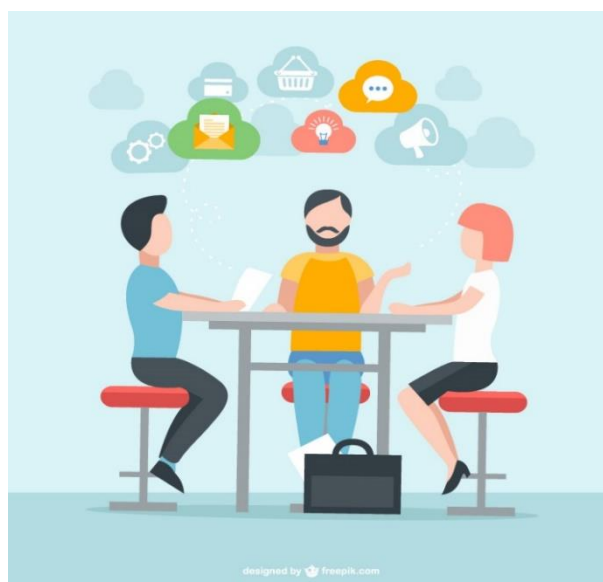

Figura 1 - Planificare colaborativă (Sursa: FreePik)

O parte esențială este *monitorizarea* și evaluarea soluțiilor sustenabile în timp. Definiți KPI care se aliniază cu obiectivele planului dvs. de reziliență. Monitorizați

În mod regulat acești indicatori pentru a urmări progresul și pentru a identifica domeniile care necesită atenție. În plus, colectați și analizați date legate de eforturile de reziliență economică. Perspectivele bazate pe date pot ajuta la rafinarea strategiilor și la adaptarea circumstanțelor în schimbare. Nu în ultimul rând, creați mecanisme *de feedback* pentru ca părțile interesate să ofere contribuții cu privire la eficacitatea soluțiilor implementate. Utilizați acest feedback pentru a face ajustările necesare.

Cea mai importantă strategie dintre toate este *feedbackul colegilor* și experiențele *de învățare colaborativă*. Implicați-vă în evaluări inter pares cu alte organizații sau afaceri din sectorul alimentar. Împărtășiți experiențe, provocări și succese pentru a învăța unul de la altul. Colaborați cu organizații din industrii conexe, cum ar fi agricultura, logistica și sustenabilitatea, pentru a obține perspective noi și idei inovatoare. Investește în programe de formare și de consolidare a capacităților pentru angajați și parteneri, pentru a se asigura că aceștia au abilitățile și cunoștințele necesare pentru a implementa în mod eficient strategiile de reziliență.

Implementarea sustenabilă a strategiilor de reziliență economică și adaptare în sectorul alimentar necesită o abordare cu mai multe fațete. Prin dezvoltarea de planuri cuprinzătoare, promovarea comunicării și colaborării deschise, monitorizarea continuă a progresului și căutarea activă de feedback și experiențe de învățare, întreprinderile și organizațiile din sectorul alimentar pot naviga eficient în incertitudinile și provocările economice, contribuind în același timp la sustenabilitatea pe termen lung a industriei. Aceste strategii nu numai că sporesc rezistența economică, dar susțin și capacitatea sectorului de a prospera într-o lume în continuă schimbare.

Exemplu: Inițiativa de ambalare sustenabilă în industria europeană de panificație

Pentru a înțelege modul în care aceste strategii se traduc în rezultate acționabile, putem examina o inițiativă reală a Fedima, Federația Producătorilor și Furnizorilor Europeni de Ingrediente pentru Industriile de panificație, cofetărie și patiserie ¹. Angajamentul lor evidențiază modul în care întreprinderile pot contribui la obiectivele de mediu prin pași practici.

Fedima a recunoscut provocările de mediu pe care le prezintă ambalajele convenționale în industria de panificație, cum ar fi deșeurile de plastic și impactul acestora asupra ecosistemelor. În calitate de lider în sector, Fedima și-a propus să creeze o viziune de ambalare sustenabilă pentru a aborda aceste probleme.

¹https://www.fedima.org/images/resources/Sustainability/2110_Fedima_Sustainable_Packaging_Vision_Paper_Final.pdf?utm_source=chatgpt.com

Inițiative cheie:

Susținând adoptarea găleților din plastic 100% reciclabile în industria ingredientelor de panificație. Aceste găleți sunt proiectate pentru a se alinia cu definițiile RecyClass, asigurând compatibilitatea cu sistemele de reciclare consacrate.

Promovarea utilizării materialelor biodegradabile și reciclabile în ambalaje pentru a reduce impactul asupra mediului și pentru a încuraja o economie circulară.

Rezultat:

Viziunea Fedima își propune să facă din ambalajele sustenabile norma în sectorul de panificație până în 2025. Prin stabilirea unor obiective clare și încurajând colaborarea la nivel de industrie, acestea deschid calea pentru o reducere semnificativă a deșeurilor de plastic. Inițiativa lor nu numai că aduce beneficii mediului, ci și aliniază industria ingredientelor de panificație la obiectivele europene mai largi de sustenabilitate, contribuind la o economie circulară.

Acest exemplu oferă un model clar și acționabil pentru modul în care organizațiile pot aborda provocările de sustenabilitate, sporindu-și în același timp reputația și conformitatea cu standardele de mediu.

STUDIU DE CAZ : Reziliența economică și adaptarea în sectorul alimentar din România

Sectorul alimentar din România a cunoscut transformări semnificative în ultimii ani, confruntându-se atât cu provocări, cât și cu oportunități legate de reziliența și adaptarea economică. Acest studiu de caz explorează modul în care industria alimentară din România a răspuns la incertitudinile economice și s-a adaptat la dinamica pieței în schimbare.

Cu ce vulnerabilități și **provocări** ne-am confruntat în țara noastră? Pentru început, sectorul alimentar al României a fost vulnerabil la fluctuațiile pieței, în special la prețurile mărfurilor agricole precum grâul, porumbul și uleiul de floarea soarelui. Aceste variații de preț afectează profitabilitatea fermierilor și producătorilor de alimente locali. De asemenea, pandemia de COVID-19 a expus vulnerabilitățile din lanțul de aprovizionare cu alimente. Blocajele și restricțiile au perturbat logistica, ducând la penurii temporare și blocaje.

Figura 2 - Sursa: Campus TV

Au fost găsite câteva **strategii de rezistență**. Pentru a atenua riscurile asociate cu volatilitatea pieței, mulți producători de alimente din România și-au diversificat piețele de export. Prin extinderea dincolo de piețele tradiționale precum UE, aceștia și-au redus dependența de un singur cumpărător.

Mai multe companii au investit în tehnologie pentru a spori vizibilitatea și eficiența lanțului de aprovizionare. Aceasta include implementarea sistemelor de trasabilitate și adoptarea de instrumente digitale pentru gestionarea stocurilor.

Ca răspuns la întreruperile lanțului de aprovizionare în timpul pandemiei, unii comercianți cu amănuntul de alimente din România și-au inițiat sau și-au extins

parteneriatele cu fermierii locali. Această schimbare sprijină producătorii locali și reduce dependența de lanțurile internaționale de aprovizionare.

Figura 3 - Produse locale (Sursa: Acres Insurance Brokers)

Sectorul alimentar din România a îmbrățișat din ce în ce mai mult practicile sustenabile. Fermele adoptă tehnici agricole ecologice, iar întreprinderile reduc deșeurile de ambalaje și promovează reciclarea.

Co-funded by
the European Union

SSPICEIT!

Sustainability Skills Program for International Catering
operators and Entrepreneurs through Integrated Training

Exemplu de caz: Grupul Agricola

Figure 4 - Source: agricola.ro

Grupul Agricola, una dintre cele mai mari companii de agrobusiness din România, oferă un caz convingător de reziliență și adaptare economică.

Confruntându-se cu provocări legate de volatilitatea pieței și întreruperile lanțului de aprovizionare, Agricola Group a implementat mai multe strategii:

- **Diversificarea exporturilor:** Grupul Agricola și-a extins piețele de export dincolo de UE în țări precum China și Orientul Mijlociu. Această diversificare ia ferit de impactul fluctuațiilor pieței regionale.
- **Transformare digitală:** Compania a investit în tehnologie agricolă de ultimă generație, inclusiv agricultura de precizie și analiza datelor. Acest lucru a sporit eficiența și a redus deșeurile.
- **Achiziții locale:** În timpul pandemiei de COVID-19, Grupul Agricola a priorizat aprovizionarea locală, colaborând strâns cu fermierii români. Acest lucru nu numai că a sprijinit producătorii locali, dar a asigurat și o aprovizionare constantă de produse proaspete.
- **Inițiative de sustenabilitate:** Grupul Agricola a inițiat programe de sustenabilitate pentru a-și reduce amprenta asupra mediului. Au adoptat practici de agricultură ecologică și au implementat principiile economiei circulare în operațiunile lor.

Sectorul alimentar din România a demonstrat rezistență și adaptare în fața incertitudinilor și perturbărilor economice. Strategii precum diversificarea piețelor de export, investițiile în tehnologie, prioritizarea aprovizionării locale și adoptarea sustenabilității au contribuit la creșterea rezistenței economice.

SPECIAȚI-O! proiectul este cofinanțat de Comisia Europeană în cadrul programului Erasmus+.

Conținutul acestei publicații reflectă doar punctul de vedere al Consorțiului SSPICE IT, iar Comisia nu este responsabilă pentru nicio utilizare care poate fi făcută a informațiilor pe care le conține.

Cazul Grupului Agricolă ilustrează modul în care o abordare cuprinzătoare a rezilienței și adaptării poate duce la rezultate pozitive, nu numai în ceea ce privește continuitatea afacerii, ci și în promovarea practicilor sustenabile și sprijinirea comunităților locale. Sectorul alimentar al României continuă să evolueze, determinat de nevoia de reziliență economică și de angajamentul față de sustenabilitate pe o piață globală în continuă schimbare.

EXTRA

1. Lecturi suplimentare

Vă recomandăm ca aspectele discutate în acest modul să poată fi abordate mai mult în următoarele materiale:

- *Securitatea alimentară și schimbarea globală a mediului*, carte de John Ingram, Polly Ericksen și Diana Liverman - O colecție cuprinzătoare de eseuri care examinează intersecția dintre securitatea alimentară, schimbările climatice și reziliența economică. Oferă o perspectivă multidisciplinară asupra provocărilor și soluțiilor din sectorul alimentar.
- *State of Food and Nutrition in the World* al Organizației pentru Alimentație și Agricultură (FAO) - oferă o analiză aprofundată a tendințelor globale în materie de securitate alimentară, inclusiv factorii de rezistență economică. Oferă date și perspective valoroase pentru înțelegerea stării securității alimentare.
- *Schimbările climatice și securitatea alimentară: un document-cadru* al Programului Alimentar Mondial (PAM) - explorează impactul schimbărilor climatice asupra securității alimentare și conturează strategii pentru construirea rezilienței economice în fața provocărilor legate de climă.

Jurnalul Internațional de Știința Alimentară (<https://www.hindawi.com/journals/ijfs/>)

2. Mulțumiri

Modulul 7 este rezultatul următoarei colaborări:

Autorii modulului

Rossi Loredana

Colaboratori

Nistor Alina

3. Glosar

Termen	Definiție / Înțeles
<i>Pragul rentabilitate</i>	de Nivelul vânzărilor sau al activității de afaceri la care veniturile totale sunt egale cu costurile totale, fără ca rezultat nici profit, nici pierdere. Semnifică punctul în care o afacere își acoperă toate cheltuielile, marcând tranziția de la pierdere la profit.
<i>Economia circulară</i>	Un model economic care își propune să minimizeze deșeurile și să profite la maximum de resurse prin proiectarea de produse, servicii și lanțuri de aprovizionare care reduc, reutiliza și reciclează materialele.
<i>Colaborare intersectorială</i>	Colaborare între diferite organizații și sectoare, cum ar fi guvernele, asociațiile industriale și întreprinderile private, pentru a împărtăși cunoștințele, resursele și expertiza pentru a spori reziliența economică.
<i>Răspuns la criză</i>	Strategii și planuri pentru abordarea și atenuarea impactului evenimentelor sau crizelor neașteptate asupra sectorului alimentar, asigurând continuitatea operațiunilor și integritatea lanțului de aprovizionare.
<i>Reziliența economică</i>	Capacitatea sectorului alimentar de a rezista și de a se recupera de la șocuri, perturbări și incertitudini, menținând în același timp funcțiile de bază și bunăstarea părților interesate. Acesta asigură stabilitatea aprovizionării cu alimente, a activității economice și a ocupării forței de muncă.
<i>Internetul lucrurilor (IoT)</i>	O rețea de dispozitive fizice și senzori interconectați care colectează și schimbă date, permițând monitorizarea și controlul în timp real al proceselor de producție și distribuție a alimentelor.
<i>Evaluare a riscurilor</i>	Procesul de identificare, evaluare și prioritizare a potențialelor riscuri și vulnerabilități din sectorul alimentar și alimentar pentru a lua decizii informate și a dezvolta strategii de atenuare.

<i>ROI (rentabilitatea investiției)</i>	Măsură financiară care evaluează profitabilitatea unei investiții prin compararea rentabilității obținute cu costul inițial, exprimat ca procent.
<i>Părți interesate</i>	Persoane, organizații sau grupuri care au un interes sau influență în sectorul alimentar, inclusiv fermieri, producători, comercianți cu amănuntul, consumatori și agenții guvernamentale.
<i>Lanț de aprovizionare</i>	O rețea de organizații, indivizi, activități, informații și resurse implicate în producția, distribuția și livrarea produselor alimentare de la furnizori către consumatori.
<i>Sustenabilitate</i>	Practici și inițiative care promovează sustenabilitatea ecologică, socială și economică, inclusiv aprovizionarea responsabilă, reducerea deșeurilor și ambalarea ecologică.
<i>Transparență</i>	Deschidere și claritate în lanțul de aprovizionare, permițând părților interesate să urmărească și să înțeleagă sursele și procesele implicate în producția și distribuția alimentelor.